

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

สำหรับงวด 3 เดือน และงวด 9 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560

กลุ่มบริษัทฯ รายงานผลการดำเนินงานในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 และในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 ด้วย EBITDA ที่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง ในอัตราร้อยละ 48.9 และ 20.2 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า อันเป็นผลจากฐานลูกค้าและรายได้บริการนอนรอยซ์ที่เติบโตสูงทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและเติมเงิน รวมถึงมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มบริษัทฯ

กลุ่มบริษัทฯ ยังคงเติบโตโดดเด่นและเหนือกว่าภาพรวมอุตสาหกรรมทั้งด้านรายได้และฐานลูกค้า ท่ามกลางการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่ผู้ให้บริการต่างมุ่งเน้นในการนำเสนอแคมเปญที่ตอบโจทย์การใช้งานดาต้าของลูกค้า รวมถึงโปรโมชั่นที่ผสมผสานบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ร่วมกับคอนเทนต์ ในขณะที่ แคมเปญที่ให้ส่วนลดดีไวซ์สำหรับบริการแบบเติมเงินมีส่วนลดลง ซึ่งการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญนี้ ล้วนเป็นผลจากการที่กลุ่มบริษัทฯ มุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาโครงข่ายประสิทธิภาพสูงสุด การนำเสนอแคมเปญดีไวซ์ร่วมกับแพ็คเกจด้านดาต้าที่คุ้มค่า สิทธิพิเศษหลากหลายผ่านแอปพลิเคชัน TrueID และ TrueYou รวมถึงการมีพันธมิตรทางธุรกิจที่แข็งแกร่ง

ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 โทร มูฟ เอช ยังคงเป็นผู้ให้บริการเพียงรายเดียวที่มีฐานลูกค้าที่เติบโต โดยเพิ่มขึ้นเป็น 26.7 ล้านราย ในขณะที่ ผู้ให้บริการรายใหญ่รายอื่นมีฐานลูกค้าที่ลดลงต่อเนื่อง ทั้งนี้ รายได้จากบริการนอนรอยซ์ของโทร มูฟ เอช เติบโตอย่างแข็งแกร่งในอัตราร้อยละ 22.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า อันเป็นผลจากการเติบโตทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและเติมเงิน สิ่งเหล่านี้ ผลักดันให้รายได้จากการให้บริการของ โทร มูฟ เอช เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 จากปีก่อนหน้า เป็น 17.1 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 ในขณะที่ รายได้จากบริการของผู้ประกอบการใหญ่รายอื่นในอุตสาหกรรมมีจำนวนรวมกันเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า

ผลการดำเนินงานโดยรวมของกลุ่มบริษัทฯ

งบการเงินรวมสำหรับงวด 3 เดือน และ 9 เดือน หน่วย : ล้านบาท	30 กันยายน			30 กันยายน	
	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 2 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2560	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)
รายได้					
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ รายได้ค่าเช่าและ ค่าบริการอุปกรณ์โครงข่ายและบริการอื่น	22,196	22,600	20,039	66,114	56,477
รายได้จากการขายสินค้า	10,311	4,955	2,928	18,943	10,623
รวมรายได้	32,507	27,555	22,967	85,058	67,100
ต้นทุน					
ต้นทุนการให้บริการ	16,470	15,054	14,500	46,506	39,310
ต้นทุนขาย	9,990	4,912	3,355	18,740	11,366
รวมต้นทุน	26,459	19,966	17,854	65,247	50,675
กำไรขั้นต้น	6,048	7,589	5,113	19,811	16,424
รายได้อื่น	119	146	466	2,645	1,167
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(4,772)	(4,935)	(4,653)	(14,856)	(12,622)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(1,723)	(2,072)	(1,629)	(5,755)	(4,929)
ค่าใช้จ่ายอื่น	(464)	(199)	(327)	(2,147)	(509)
ต้นทุนทางการเงิน - สุทธิ	(1,587)	(1,559)	(1,016)	(4,524)	(2,482)
กำไร(ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	(2,379)	(1,029)	(2,046)	(4,827)	(2,950)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	1,002	102	97	721	89
กำไร(ขาดทุน) สำหรับปี	(1,377)	(928)	(1,948)	(4,106)	(2,861)
กำไร(ขาดทุน) ต่อหุ้น	(0.10)	(0.07)	(0.14)	(0.30)	(0.28)

➤ **รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ**

รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ เป็น 32.5 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และเป็น 85.1 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือนปี พ.ศ. 2560 เติบโตร้อยละ 41.5 และร้อยละ 26.8 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ตามลำดับ จากการเติบโตของรายได้จากการให้บริการและรายได้จากการขายสินค้า

งบการเงินรวมสำหรับงวด 3 เดือน และ 9 เดือน หน่วย: ล้านบาท	30 กันยายน			30 กันยายน	
	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 2 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2560	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)
รายได้					
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น	17,136	16,762	14,866	50,228	42,291
- บริการเสียง (Voice)	5,304	5,332	5,272	15,931	15,411
- บริการที่ไม่ใช่เสียง (Non-Voice)	10,754	10,466	8,797	31,217	24,628
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	1,078	964	797	3,080	2,253
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	1,275	1,184	1,344	3,630	3,928
รายได้จากการขายสินค้า	10,311	4,955	2,928	18,943	10,623
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย	3,785	4,654	3,829	12,257	10,257
รวมรายได้	32,507	27,555	22,967	85,058	67,100

	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 2 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2559	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2560	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2559
จำนวนผู้ใช้บริการของกลุ่มบริษัทฯ – Subscriber (ล้านราย)	26.7	26.2	22.6	26.7	22.6
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน – ARPU (บาท)	208	209	220	208	219
ส่วนแบ่งตลาดรายได้จากการให้บริการ (ร้อยละ)	26.5	26.0	24.2	26.1	23.3
ส่วนแบ่งตลาดฐานลูกค้า (ร้อยละ)	29.7	29.0	25.9	29.7	25.9

- กลุ่มบริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เติบโตจากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ในอัตราร้อยละ 15.3 เป็น 17.1 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และร้อยละ 18.8 เป็น 50.2 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 จากฐานลูกค้าและรายได้จากบริการบนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้นสูง ตามความต้องการใช้งานดาต้าที่เติบโตต่อเนื่อง ทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและระบบเติม ส่งผลให้ กลุ่มบริษัทฯ มีส่วนแบ่งตลาดรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26.5 ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และเป็นร้อยละ 26.1 ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเทียบกับร้อยละ 24.2 ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2559 และร้อยละ 23.3 ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2559 ตามลำดับ
- **รายได้จากบริการเสียง** ค่อนข้างคงที่จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6) เป็น 5.3 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 เป็น 15.9 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า จากการที่ทรูมูฟ เอช สามารถขยายฐานลูกค้าเข้าไปในตลาดระดับแมสได้มากยิ่งขึ้น
- **รายได้จากบริการที่ไม่ใช่เสียง** ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 เติบโตร้อยละ 22.2 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 10.8 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63 ของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพิ่มขึ้นจากสัดส่วนร้อยละ 59 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า จากความต้องการใช้งานโมบาย อินเทอร์เน็ต และบริการ 4G ที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญดาต้าร่วมกับบริการอื่นที่คุ้มค่าง่ายได้กลุ่มทรู ส่งผลให้ ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 ทรูมูฟ เอช มีรายได้จากบริการที่ไม่ใช่เสียง เป็น 31.2 พันล้านบาท เติบโตร้อยละ 26.8 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า

- รายได้จากบริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและบริการอื่นๆ เป็น 1.1 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และเป็น 3.1 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ในอัตราร้อยละ 35.4 และร้อยละ 36.7 ตามลำดับ เป็นผลจากรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศไทยและใช้บริการ โทรมูฟ เอช เพิ่มสูงขึ้น (Inbound Roaming)
- รายได้จากการขายสินค้า ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 78.3 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 18.9 พันล้านบาท โดยในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 กลุ่มบริษัทฯ มีรายได้จากการขายสินค้าเป็น 10.3 พันล้านบาท เติบโตสูงจากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า อันเป็นผลจากผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญดีไวซ์ร่วมกับค่าบริการที่คุ้มค่าของกลุ่มทรู ซึ่งเข้าถึงทุกกลุ่มลูกค้าตั้งแต่ระดับแมสจนถึงระดับพรีเมียม และจากการจำหน่ายสินทรัพย์อุปกรณ์โครงข่ายไฟเบอร์

➤ **ต้นทุน และ ค่าใช้จ่าย**

งบการเงินรวมสำหรับงวด 3 เดือน และ 9 เดือน หน่วย: ล้านบาท	30 กันยายน			30 กันยายน	
	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 2 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2560	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
ต้นทุนการให้บริการรวม	16,470	15,054	14,500	46,506	39,310
- ค่าใช้จ่ายในการกำกับดูแล (Regulatory Costs)	457	557	505	1,581	1,392
- ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	1,404	1,269	1,429	3,896	4,352
- ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่า IC	11,375	9,866	9,116	30,982	26,477
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	3,233	3,362	3,450	10,047	7,089
ต้นทุนขาย	9,990	4,912	3,355	18,740	11,366
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	6,495	7,007	6,282	20,612	17,551
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	2,521	2,396	2,134	7,568	5,327
- ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารที่เป็นเงินสด	3,974	4,611	4,149	13,044	12,224
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	32,954	26,973	24,137	85,858	68,226
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน					
ดอกเบี้ยจ่าย	987	961	460	2,733	1,683
(กำไร)ขาดทุนสุทธิจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	-	-	-
ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	588	586	541	1,758	777
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	11	12	14	33	22
รวมค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,587	1,559	1,016	4,524	2,482

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารที่เป็นเงินสด) เป็น 15.3 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และ เป็น 44.0 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7 และร้อยละ 13.8 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ จากการเพิ่มขึ้นของ

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายและคอนเทนต์ ทั้งนี้ มาตรการควบคุมต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพของกลุ่ม ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร (ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย) ลดลงร้อยละ 4.2 จากไตรมาส 3 ปีก่อนหน้า

- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ (Net IC expense)** เพิ่มขึ้นจาก 85 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2559 เป็น 129 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 จากปริมาณการโทรออกนอกเครือข่ายสุทธิที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้าเป็น 266 ล้านบาท ตามอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ลดลงจาก 0.34 บาทต่อนาที เป็น 0.27 บาท ต่อนาที ตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2560
- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)** ลดลงเป็น 457 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 จากผลกระทบเชิงบวกเต็มไตรมาสของการปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบริการโทรคมนาคมพื้นฐานและบริการเพื่อสังคมโดยทั่วถึง (USO) (จากร้อยละ 3.75 เป็นร้อยละ 2.50) ในขณะที่ ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแลเพิ่มขึ้นเป็น 1.6 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 ส่วนหนึ่งจากการเติบโตต่อเนื่องของรายได้จากการให้บริการ
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เป็น 5.8 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และเป็น 17.6 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 และร้อยละ 41.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ตามลำดับ จากการขยายโครงข่ายอย่างต่อเนื่องทั้งด้านความจุและความครอบคลุม และการรับรู้ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่
- **ค่าใช้จ่ายทางการเงินรวม** เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 1.6 พันล้านบาท และ 4.5 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 และงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 ตามลำดับ อันเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยจ่าย จากการกู้ยืมเพื่อขยายโครงข่ายและการให้บริการ พร้อมทั้งต้นทุนทางการเงินที่เกิดขึ้นจากการได้รับใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่

➤ กำไรและขาดทุน

งบการเงินรวมสำหรับงวด 3 เดือน และ 9 เดือน หน่วย: ล้านบาท	30 กันยายน			30 กันยายน	
	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 2 พ.ศ. 2560	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2560	งวดเก้าเดือน พ.ศ. 2559 (ปรับปรุง)
รวมรายได้	32,507	27,555	22,967	85,058	67,100
รวมต้นทุน	(26,459)	(19,966)	(17,854)	(65,247)	(50,675)
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	6,048	7,589	5,113	19,811	16,424
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(6,495)	(7,007)	(6,282)	(20,612)	(17,551)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคาและ รายจ่ายตัดบัญชี (EBITDA)	5,307	6,340	4,414	16,814	11,289
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(5,754)	(5,758)	(5,583)	(17,615)	(12,416)
กำไรจากการดำเนินงาน (EBIT)	(447)	582	(1,170)	(801)	(1,126)
ต้นทุนทางการเงิน (สุทธิ)	(1,587)	(1,559)	(1,016)	(4,524)	(2,482)
รายได้(ค่าใช้จ่าย) อื่น	(345)	(53)	140	498	658
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(2,379)	(1,029)	(2,046)	(4,827)	(2,950)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	1,002	102	97	721	89
ขาดทุนสำหรับปี	(1,377)	(928)	(1,948)	(4,106)	(2,861)

- กำไรขั้นต้น เป็น 6.0 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และ เป็น 19.8 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือนปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 18.3 และร้อยละ 20.6 จากปีก่อนหน้า ตามลำดับ จากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้
- EBITDA เป็น 5.3 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และ 16.8 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 เติบโตจากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 20.2 และร้อยละ 48.9 ตามลำดับ ตามการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้และฐานลูกค้า รวมถึงการบริหารค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นของกลุ่มบริษัทฯ
- รายได้ภาษีเงินได้ เป็น 1.0 พันล้านบาท อันเป็นผลจากการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้จากขาดทุนสะสมทางภาษีของกลุ่มบริษัทฯ ที่คาดว่าจะได้ใช้
- กลุ่มบริษัทฯ มีผลกำไรจากการดำเนินงานที่ปรับตัวดีขึ้น ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560 อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขยายโครงข่ายและการให้บริการ โบนัสภายใต้คลื่นความถี่ และดอกเบี้ยจ่ายส่งผลให้ กลุ่มบริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 1.4 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2560 และ 4.1 พันล้านบาท ในงวดเก้าเดือน ปี พ.ศ. 2560